

Jesaja 35

1 De woestijn en de dorre plaatsen zullen vrolijk zijn, de wildernis zal zich verheugen en in bloei staan als een roos.

2 Zij zal welig in bloei staan en zich verheugen, ja, zij zal zich verheugen en juichen. De luister van de Libanon is haar gegeven, de glorie van de Karmel en de Saron. Ze zullen zien de heerlijkheid van de HEERE, de glorie van onze God.

3 Versterk de slappe handen, verstevig de wankele knieën;

4 zeg tegen onbedachtzamen van hart: Wees sterk, wees niet bevreesd! Zie, uw God! De wraak zal komen, de vergelding van God; Hij zal komen en u verlossen.

5 Dan zullen de ogen van de blinden worden opengedaan, de oren van de doven zullen worden geopend.

6 Dan zal de kreupele springen als een hert, de tong van de stomme zal juichen. Want in de woestijn zullen wateren zich een weg banen en beken in de wildernis.

7 Het dorre land zal tot een waterpoel worden, het dorstige land tot waterbronnen; op de woonplaats van jakhalzen, waar hun rustplaats was, zal gras zijn, met riet en biezen.

8 Daar zal zijn een effen baan, een weg; de heilige weg zal hij genoemd worden. Een onreine zal er niet over gaan, want hij zal alleen voor hen zijn. Wie deze weg ook gaat, zelfs dwazen zullen niet dwalen.

9 Daar zal geen leeuw zijn, geen verscheurend dier zal erop komen; ze zullen daar niet aangetroffen worden, maar de verlostten zullen die bewandelen.

10 Want wie door de HEERE zijn vrijgekocht, zullen terugkeren; zij zullen Sion binnenkomen met gejuich. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvluchten.

Feitelijk is Jesaja 35 het vervolg op Jesaja 34:16 en 17.

De indeling van de Bijbel in hoofdstukken en verzen heeft later plaatsgevonden. Er is iets voor te zeggen om deze verzen te voegen bij Jesaja 34 omdat naast *het oordeel* over Edom ook *de verlossing* van Israel wordt vermeld. Het vonnis van God over Edom raakt het volk, maar ook hun land dat tot een woestijn wordt, bevolkt door dieren die in de wildernis voorkomen. In dit land dat van Edom wordt afgenomen, komt Israel te wonen. Feitelijk behoort dit gebied straks tot Zuid Israel. Voor de mensen uit Israel is dit bijzonder goed nieuws, maar ook voor het land. De woestijn zal namelijk in de toekomst – wanneer de zuidelijke stammen van Israel er wonen – gaan bloeien als een roos. Om die reden nemen we het einde van Jesaja 34:11-17 over, voordat we beginnen de tekst van Jesaja 35 te lezen en te verklaren.



Het land Edom.

Wat er rest van het land waar Edom vroeger woonde ten zuiden van Israel.

Met de termen *woest en ledig* – ontleend aan de aarde voordat God de schepping tot stand bracht in Genesis 1:1,2 – wordt de wereld vergeleken waar Gods vijanden zullen verblijven. *Het uitspannen van het paslood* wijst vermoedelijk op het feit dat we hier te maken hebben met een vooropgezet plan van God; iets wat Hij reeds op bouwtekeningen – bij wijze van spreken – heeft vastgelegd en in de werkelijkheid gaat uitvoeren, hetzij om op te bouwen hetzij op af te breken. Ditmaal is het om af te breken. God meet de gebouwen in de steden van Edom na en wijst gedeeltes aan die tot de grond worden afgebroken. Niemand gaat de HEERE van deze plannen afbrengen. Het is een definitief oordeel over de vijandige houding van dit ‘broedervolk’ tegen Israel en de HEERE. Jesaja 34:11 *Kauw en nachtuil zullen het in bezit nemen, ransuil en raaf zullen daar wonen. Hij zal er het meetlint van de woestheid over uitspannen en het paslood van de leegte.* De hogere laag van de bevolking – waardoor van oudsher leiding gegeven werd – is totaal weggevaagd. Ze zijn er niet meer. Jesaja 34:12 *Zijn edelen – maar zij zijn er niet – zal men tot het koningschap roepen: met al zijn vorsten is het gedaan.* Niet alleen de mensen ontbreken – de edelen en de vorsten die vroeger de paleizen bevolkten – maar ook de paleizen zijn tot ruïnes vervallen. In plaats van mensen zijn er – wat de planten betreft – dorens en distels en van de dieren worden de jakhals en de struisvogel er aangetroffen. Jesaja 34:13 *In zijn paleizen zullen dorens opschieten, netels en distels in zijn vestingen. Het zal een woonplaats voor jakhalzen zijn, een rustplaats voor struisvogels.* De eens zo volkrijke stad is een spookstad geworden, voor een groot deel teruggegeven aan de woestijn. De hyena’s en de bokken zoeken een plaats om enigszins veilig te schuilen en te rusten. De dieren hebben de plaats van de mensen overgenomen. Geluiden van allerlei soorten dieren hebben de menselijke stem verdrongen. Jesaja 43:14 *Wilde woestijndieren zullen daar hyena's tegenkomen, de bok zal naar zijn metgezel roepen; ja, daar zal het nachtelijk ongedierte tot rust komen en voor zichzelf een rustplaats vinden.* Ook bevinden zich er de dieren die over de grond kruipen zoals slangen maar ook de vogels die het luchtruim boven deze vervallen stedelijke ruïnes doorklieven. Er is leven in deze woestijn, maar menselijk leven, bewoners van Edom zijn voor altijd afwezig. Jesaja 34:15 *Daar zal de pijlslang nestelen, eieren leggen, uitbroeden en haar jongen koesteren in haar schaduw; ja, daar verzamelen zich de wouwen, de ene bij de andere.*

Wat er van de stad overblijft wordt bevolkt door dieren.



Het woestijnland van Edom zal op de nieuwe aarde toevallen aan de stammen van Israel.

Er is overigens niet alleen slecht nieuws. Het goede nieuws is dat die plaats – waar vroeger Edom woonde ten zuiden van Israel – in het hiernamaals toegewezen wordt aan Gods oude volk Israel. Op *de nieuwe aarde* zal God het land schenken aan de twaalf stammen van Israel. Ze zullen er allemaal zijn. Niet een – van de gelovigen die God gehoorzamen uit het Joodse volk – zal er aan ontbreken. God Zelf heeft het zo gewild en Zijn Geest maakt het mogelijk. Altijd was er die rivaliteit tussen de

twee, Edom en Israel. Meestal domineerde het Joodse volk. Zo was het ten minste in goede dagen. Toen was de verhouding met God nog goed of althans niet slecht. Maar wanneer Israel altijd achterom moet kijken en – op het moment dat zij in ballingschap gevoerd worden – Edom zich hun land toe-eigent, dan wordt het allemaal wel heel pijnlijk. Niet alleen is Edom zwaar gebrouilleerd met zijn vroegere broertje, maar ook met de God van Israel zijn de goede verhoudingen totaal zoek. Edom heeft Israel uitgelachen. Met groot leedvermaak hebben ze de bestraffing van boven van dichtbij waargenomen. Ze stonden aan de kant te kijken hoe Babel hun broedervolk deporteerde. Edom heeft elke redelijke omgangsvorm die men toch van een broer zou verwachten, met voeten getreden. Uiteindelijk zal God dat volk zwaar treffen niet alleen door het vonnis dat hun eeuwige lot zal tekenen, maar ook door eerherstel voor het volk Israel in de volle omvang van het woord. Dat is wat God heeft toegezegd en laten vastleggen in de Bijbel: de terugkeer van Zijn volk naar het land dat Hij hen schonk. Jesaja 34:16 *Zoek het na in het boek van de HEERE en lees: niet één van hen zal er ontbreken, zij zullen elkaar niet missen, want Mijn mond heeft het zelf geboden en Zijn Geest Zelf zal hen bijeenbrengen.* Aan de toedeling van het land aan het volk Israel herinnert de HEERE in het laatste vers van dit hoofdstuk. Ook heeft Hij dat gebied vroeger reeds toegewezen als het beloofde land bij goddelijk besluit. Psalm 78:55 *Hij verdreef de heidenvolken voor hun ogen, verdeelde hun erfelijk bezit door een meetsnoer en deed de stammen van Israël in hun tenten wonen.* Tot in eeuwigheid zouden ze het bezitten, hetgeen niet betekent dat ze er altijd gewoond hebben, maar wel dat ze er altijd weer terugkomen. Zo ook en definitief op de nieuwe aarde. Ze zullen er wonen stamsgewijs en God zal in hun midden wonen. Ze zullen het voor altijd bezitten. Niemand zal het Israel daarna nog afnemen. Veel uitleggers willen ook de twee laatste verzen betrekken op de ruïnes van Edom, waar de woestijndieren wonen, maar van dieren zou niet gezegd worden ‘dat ze er wonen van generatie op generatie.’ Ook behelst het hier een oude belofte die door de Geest wordt vervuld. De laatste twee verzen slaan op het Joodse volk, voor zover dat deelt in Gods heil. Ze zullen er wonen van generatie op generatie. Jesaja 34:17 *Want Hij, Hij heeft voor hen het lot geworpen, Zijn hand heeft hun het land toebedeeld met het meetlint. Tot in eeuwigheid zullen zij het bezitten, van generatie op generatie zullen zij er wonen.* Het boek Ezechiël 47 werkt dit visioen verder uit tot op de punt en de komma.

De levensrivier en de gebieden van de stammen van Israel op de nieuwe aarde.



De overwinning van God op Assur 70 v Chr. wordt typerend voor de eindoverwinning.

Zonder het voorafgaande is Jesaja 35 feitelijk niet goed te lezen en te begrijpen: oordeel en verlossing. En dan is er nog iets wat redelijk bepalend is voor de uitleg van Jesaja 34 en 35. In de hoofdstukken vanaf Jesaja 28 werden we bepaald bij de grote overwinning die de HEERE behaalde op

de troepen van Assur die zich voor de poorten van Jeruzalem legerden. Die overwinning – waarvan de historiciteit vaststaat en de roem in die dagen de hele wereld rondging – is bepalend geworden voor de eindoverwinning die God eens zal behalen op de vijanden van Israel. Het is bekend – ook uit andere Bijbelgedeelten – dat de volkeren in de eindtijd zullen optrekken tegen Israel en tegen de God van Israel om voor eens en voor altijd dat volk te vernietigen. Maar in plaats van dit volk zal God – Die voor Zijn volk in de bres zal springen – de volken vernietigend verslaan en Zijn volk Israel definitief redden. Het vonnis over de volken wordt als het ware verbeeld met de lotgevallen van Edom. God zal Edom voor altijd verwoesten – de woestijn is daarvan een zichtbaar bewijs – en Zijn volk zal Hij verlossen en eeuwig redden. In de hoofdstukken Jesaja 34 en 35 wordt het definitieve einde en het vonnis over Edom beschreven en de definitieve redding van Israel. In termen van het boek Openbaring moeten we hier denken aan de overgang van het laatste oordeel naar het nederdalen van het nieuwe Jeruzalem. Openbaring 20 en 21. Zo is er de eeuwige verwoesting van Gods vijanden, maar ook het eeuwige leven van mensen uit Israel in het paradijs. Het is Jesaja 35 dat hier op Gods voorspraak een beschrijving van geeft. We zien voor onze ogen de woestijn van kleur verschieten. De kleur niet alleen van het groen dat overal door de aardschors heen breekt, maar ook het rood of blauw en geel van de bloemen die opschieten. Het gebied dat het noorden vormt van de Negev woestijn zal een uitbraak van de natuur kennen. Het land dat eeuwen bekend stond om zijn verlatenheid en onherbergzaamheid zal ons uitnodigend voorkomen, een ideaal gebied voor nieuwe bewoners om zich er te vestigen. Het is en blijft opmerkelijk dat de woestijn hier de mensen voorgaat. God vertelt eerst hoe het die land vergaat, daarna komen de nieuwe bewoners aan de beurt. Begrijpelijk want dit is de aarde waarover de mensen lopen, het land waarop ze hun groenten gaan verbouwen, het gebied waar ze hun huizen bouwen. De volstrekt nieuwe aanblik van dit eens zo troosteloze gebied maakt vrolijk en zorgt er voor dat er liederen in ons opkomen. Ook de kerk heeft er een bijzonder mooi lied over gemaakt: de woestijn zal bloeien als een roos.

Gezang 111

1

De dorre vlakke der woestijnen
zal zich verblijden eindeloos;
de zandzee zal herschapen schijnen,
want bloeien zal zij als een roos.
Van heil'ge vreugde zal zij beven,
doortintelt van een heerlijk leven,
dat nimmermeer verwelken zal.
Zij zal de wonderen des Heren
aanschouwen en zijn grootheid eren
met jubelend triomfgeschal.

2

Versterkt dan nu de slappe handen,
en zet hem vast, de wank'le voet!
Zegt tot wie zucht in pijn en banden:
"Wees sterk, vrees niet, heb goede moed!"
De Redder nadert ten gerichte;
van zijn aanbid'd'lijk aangezichte
straalt waarheid en barmhartigheid.
Hij zal uw lijden u vergelden,
de boeien breken, die u knelden,
Hij, die u uit het diensthuis leidt.

3

Dan ziet het oog des blindgeboren'
uw schepping in haar zomergloor;
dan dringen tot des doven oren
uw goddelijke woorden door.
De kreup'le zal van vreugde springen,
de sprakeloze tong zal zingen,

4

Waar eens vergeefs verdwaalden zochten
is nu een welbereide baan,
waarop des Heren vrijgekochten
bij duizenden naar Sion gaan.
Zij voelen zich van Gods geslachte,
verstomd is nu de laatste klachte,

hosanna's meng'lend tot Uw lof;
 en stromen levend water spreiden
 hun zilv'ren beekjes door de heide,
 zo fris als eens in Edens hof!

en alle kommer weggevloon!
 Zij jubelen in blijde reien,
 zij kronen 't hoofd met groene meien,
 een eeuw'ge blijdschap is hun kroon.

Bloemen sieren de voormalige woestijn.

Dat van die *roos* heeft een bijzondere vertaalgeschiedenis achter zich. Is het wel een *roos*? De Septuagint (De Griekse vertaling van de Tenach) en de Vulgata (De Latijnse vertaling van de hele Bijbel) vertaalt het met *lelie*. De Statenvertaling kiest voor de vertaling *roos*. Tegenwoordig kiest men meestal voor de *narcis*. Sommigen denken aan *de trompetnarcis* vanwege het lied en de muziek. Hoe dan ook, de voormalige wildernis is enthousiast, want hij staat welig in bloei. Jesaja 35:1 *De woestijn en de dorre plaatsen zullen vrolijk zijn, de wildernis zal zich verheugen en in bloei staan als een roos.* Het gebied dat vroeger uit woestijn bestond waar niets wilde groeien, zal de aanblik krijgen van landerijen als die van de Libanon, de Saron of de Karmel: Vruchtbare gebieden waarop de velden met aren zich loom bewegen met de golvende wind, rijpend in de zon. Hele wouden met ceders. Weidegebieden voor de dieren. De mensen die hier getuige van zijn, zullen versteld staan. Zonder dat er feitelijk gezongen wordt of muziek gemaakt, zal zich toch onmiskenbaar de indruk van een juichende menigte en stralende gezichten vertonen. Wie denkt dat dit het dan wel is, vergist zich want de mensen komen nog en niet te vergeten God Zelf. De mensen zullen de heerlijkheid van God zien, de HEERE in Zijn volle glorie. Op het moment waarop dat gebeurt is de blijdschap en het enthousiasme compleet. Er komt geen einde aan de liederen. Het gejuich verstomt niet. De mensen zouden niet weten wanneer ze daarmee ophouden, zo groots is het om persoonlijk dit moment van het herstel van alle dingen mee te maken in Gods Nabijheid. Jesaja 35:2 *Zij zal welig in bloei staan en zich verheugen, ja, zij zal zich verheugen en juichen. De luister van de Libanon is haar gegeven, de glorie van de Karmel en de Saron. Ze zullen zien de heerlijkheid van de HEERE, de glorie van onze God.*

Woestijn verandert in veld met lelies of rozen of narcissen.



Versterk de slappe handen, verstevig de wankele knieën.

God en Zijn profeet Jesaja hopen met dit rooskleurige perspectief het volk een hart onder de riem te steken. De handen zijn slap en de mensen hebben knikkende knieën, want ze staan er op dat moment helemaal niet goed voor. Ze zullen inderdaad door een heel lastige periode heen gaan, maar de belofte is dat die periode niet oneindig is; die gaat voorbij en daarna breekt het heil door voor alle mensen die God van harte zijn toegedaan. God hoopt met dit hoopvolle bericht de mensen zo te bemoedigen dat ze hun rug rechten en met meer vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. Jesaja 35:3 *Versterk de slappe handen, verstevig de wankele knieën*; In de Hebreeënbrief 12:12 wordt deze bemoedigende tekst uit Jesaja geciteerd, zo te zien met hetzelfde doel. De Hebreeënschrijver is blijkbaar van mening dat de mensen zich meer kunnen inzetten voor de goede zaak en krachtiger de goede weg van God zouden moeten bewandelen. De moeilijkheden waarmee God Zijn kinderen confronteert moeten een heilzame uitwerking hebben. Hij ziet de disciplinaire maatregelen van God als een aansporing om in het vervolg beter koers te houden. Ook in Jesaja is milde kritiek voelbaar op de gelovigen. Ook de mensen die zich op de goede weg bevonden waren niet ongevoelig voor de neiging om ergens anders hun geluk te proberen. *'Onbedachtzamen'* noemt Jesaja hen. De gelovige mensen zijn bang en laten soms de schouders hangen. Ze kijken om zich heen of er misschien alternatieven zijn? God wil juist dat ze meer vastberaden en zelfbewust de goede weg blijven bewandelen en zich niet laten verleiden tot zijsprongetjes. De tijd komt en is dichtbij dat God komt met Zijn oordeel en verlossing. Oordeel voor Israëls vijanden en verlossing voor Gods volk, maar dan moeten ze Hem wel verwachten en trouw blijven. Het volk heeft zolang en zo vaak een meedogenloze behandeling van de volken ondergaan. Ze kijken uit naar het moment waarop God al hun lijden zal wreken. Ze zien uit naar de dag waarop ze zullen denken *'eindelijk gerechtigheid!'* Jesaja 35:4 *zeg tegen onbedachtzamen van hart: Wees sterk, wees niet bevreesd! Zie, uw God! De wraak zal komen, de vergelding van God; Hij zal komen en u verlossen.*

Versterk de slappe handen, verstevig de wankele knieën.



Met de genezing van de zieken, blinde en dove en kreupelen mensen komt de Heere Jezus in beeld.

Behalve het lijden dat Israel onderging van de kant van de volken, heeft ook de vergankelijkheid – die de schepping diep geraakt heeft – diepe sporen getrokken in hun gemeenschap. Ook het volk Israel kent zijn gehandicapten, de blinde mensen, de doven, de kreupelen en de doofstommen. Het is het gevolg van de vergankelijkheid waar God de schepping na de zondeval aan onderworpen heeft. Romeinen 8:18-21 *Want ik ben ervan overtuigd dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden. Met reikhalzend verlangen immers verwacht de schepping het openbaar worden van de kinderen van God. Want de schepping is aan de zinloosheid onderworpen, niet vrijwillig, maar door hem die haar daaraan onderworpen heeft, in de hoop dat ook de schepping zelf zal bevrijd worden van de slavernij van het verderf om te komen tot de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God.* Het is een vorm van lijden dat alle mensen op aarde kan treffen in ziekte en handicap en beperking. Israel ervaart de vijandelijke gevoelens die

de mensen na de zondeval van nature hebben tegenover de HEERE, de God van Israel en dus ook tegen Israel. Maar Israel bevindt zich aan de andere kant net als alle andere volken en mensen onder Gods oordeel. Het vonnis dat God uitsprak over de zonde – U zult zeker sterven’ – treft de hele wereld. Vanaf zijn twintigste is de mens aangelegd op de fysieke afbraak van zijn bestaan. Veel mensen voelen het einde al van grote afstand op zich aankomen in allerlei vormen van ziekte en lijden en handicaps. Lang niet alle mensen ondervinden dit per direct, maar er is niemand op de aarde die er aan ontkomt. De dood staat aan het einde van ieders leven. Het is opmerkelijk dat de HEERE overspringt van de ellende die veel mensen in die tijd aan den lijve ondervinden naar de verlossing die aan het einde op hen wacht. Te midden van de vijandschap die God en Israel van de kant van de volken in toenemende mate ten deel valt, is God juist door Israel bezig om de wereld te verlossen. Als iedereen het uiteindelijk laat afweten brengt God Zijn Zoon op aarde, Jezus Christus, als mens geboren uit het volk Israel, de familie van koning David. Dankzij de Jood Jezus, Gods Zoon brengt God verlossing van de zonde en de dood. Door Hem schenkt God aan alle mens perspectief van herstel en eeuwig leven. De Heere Jezus mag al iets laten zien van die heerlijke toekomst door de genezing van zieken en blinden en doven en kreupele mensen. Wanneer dat Evangelie wereldwijd is gegaan, zal het ook zijn grip op de mensen verliezen. Door geloofsafval zal de wereld het evangelie loslaten en tegen het eind van de tijd zich tegen God keren. Alles is gefocust op *die eindstrijd* van de volken tegen God en Jeruzalem, het oordeel van God over de volken maar vooral ook de definitieve verlossing van Gods volk met de nieuwe aarde. Jesaja 35:5 *Dan zullen de ogen van de blinden worden opengedaan, de oren van de doven zullen worden geopend.*

Jezus de Verlosser van de wereld, van ieder mens die gelooft.



In de wonderen die de Heere Jezus deed wordt iets zichtbaar en tastbaar van de nieuwe aarde.

In de wonderen die de Heere Jezus deed wordt iets zichtbaar en tastbaar van de nieuwe aarde, wanneer Hij blinde mensen het gezicht teruggeeft en dove mensen laat horen en verlamde mensen op de been zet. De Heere noemt al deze zaken in antwoord op Johannes' vraag – 'Bent U het die komen zou?' – als bewijs dat Hij de beloofde Messias is. Mattheüs 11:2-5 *Toen Johannes in de gevangenis over de werken van Christus gehoord had, stuurde hij twee van zijn discipelen, en zei tegen Hem: Bent U het Die komen zou, of verwachten wij een ander? En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ga heen en bericht Johannes wat u hoort en ziet: blinden worden ziende en kreupelen kunnen lopen; melaatsen worden gereinigd en doven kunnen horen; doden worden opgewekt en aan armen wordt het Evangelie verkondigd; en zalig is hij die aan Mij geen aanstoot neemt.* De Bijbel of beter gezegd de HEERE vertelt niet altijd alles tegelijkertijd. Ditmaal in Jesaja 28 t/m 35 – ligt de focus op het vonnis over Gods vijanden en de definitieve verlossing van Gods volk. Wat in 701 v Chr. gebeurt wordt geprojecteerd op de toekomst. Die slag die God toebrengt aan Zijn vijanden zal aan het einde van de tijd opnieuw gezien worden wanneer God deze wereld omzet in de nieuwe wereld.

Hij straft de vijandige mensen met een eeuwige vonnis van de hel en Hij komt met een eeuwige verlossing voor alle mensen die op Hem hoopten en zich aan Hem hielden.

Jezus geneest. Ook Petrus, Filippus en en Paulus mogen mensen genezen.

Mattheüs 9:28-30	Toen Hij in huis gekomen was, kwamen de blinden naar Hem toe. En Jezus zei tegen hen: Geloof u dat Ik dat kan doen? Zij zeiden tegen Hem: Ja, Heere. Toen raakte Hij hun ogen aan en zei: Het zal u gaan naar uw geloof. En hun ogen werden geopend. En Jezus vermaande hen streng en zei: Kijk uit, niemand mag het te weten komen!
Mattheus 12:22	Toen werd er iemand bij Hem gebracht die door een demon bezeten was en die blind was en niet kon spreken; en Hij genas hem, zodat hij die blind was en niet had kunnen spreken zowel kon spreken als zien.
Mattheüs 15:30,31	En er kwam een grote menigte naar Hem toe en zij hadden kreupelen, blinden, mensen die niet konden spreken en verlamden bij zich, en vele anderen. En zij legden ze voor de voeten van Jezus en Hij genas hen, zodat de menigte zich verwonderde, toen zij zagen dat zij die niet hadden kunnen spreken, konden spreken, de verlamden gezond waren, de kreupelen konden lopen en de blinden konden zien; en zij verheerlijkten de God van Israël.
Handelingen 3:2-9	En een man die vanaf de moederschoot kreupel was, werd daarheen gedragen. Men zette hem dagelijks bij de tempelpoort die de Schone genoemd wordt, om een liefdegave te vragen aan hen die de tempel binnengingen. (...) Petrus zei echter: Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u: in de Naam van Jezus Christus de Nazarener, sta op en ga lopen! En hij greep hem bij de rechterhand en richtte hem op, en onmiddellijk werden zijn voeten en enkels vast. En met een sprong stond hij overeind en liep rond, en hij ging met hen de tempel in, lopend en springend en God lovend. En al het volk zag hem lopen en God loven.
Handelingen 8:6-8	En Filippus daalde af naar de stad van Samaria en predikte hun Christus. En de menigten hielden zich eensgezind aan wat door Filippus gezegd werd, omdat zij luisterden en de tekenen zagen die hij deed. Want bij velen die onreine geesten hadden, gingen die er onder luid schreeuwen uit; en veel verlamden en kreupelen werden genezen. En er ontstond grote blijdschap in die stad.
Handelingen 14:8	En er zat in Lystre een man die geen macht had over zijn voeten: hij was kreupel van de moederschoot af en had nooit kunnen lopen. Deze hoorde Paulus spreken. Die keek hem doordringend aan en toen hij zag dat hij geloof had om gezond te worden, zei hij met luide stem: Sta recht op uw voeten! En hij sprong op en liep rond.
Openbaring 21:4	En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

De genezing van de verlamde man die door zijn vrienden bij Jezus wordt gebracht.



Ingrijpende, positieve verandering op de nieuwe aarde voor mens en natuur.

De mensen – die delen in Gods Koninkrijk – zullen op die dag gezond van lijf en leden worden. Het mag duidelijk zijn dat het wel wat met iemand doet die zijn hele leven gedragen moest worden of zich slechts met een stok – en dan ook nog zeer krakkemikkig – zich kon voortbewegen. Wanneer zo iemand genezen is begint hij natuurlijk meteen te springen. Wat hij nooit heeft gekund – wat tot op dat moment zich alleen voordeed in zijn dromen – is voor zo iemand nu werkelijkheid geworden. Hij kan lopen en springen. En dat doet hij dan ook. En de stomme die nooit heeft kunnen spreken breekt uit in gejuich zodra hem de tong en het woord gegeven is. Rustig praten is er niet bij, maar hij gebruikt zijn stem natuurlijk meteen om zijn blijdschap en dankbaarheid jegens God tot uitdrukking te brengen. Niet alleen de mensen worden als herboren, maar ook de natuur deelt in het heil dat God schenkt op de jongste dag. Die woestijn verandert in een vruchtbaar gebied. Het is zelfs zo dat juist wat er al die tijd node gemist werd – namelijk water – in overvloed aanwezig is. De wateren banen zich een weg door de drooggevallen wadi's van de woestijn. Bijna op dezelfde dag kleurt de woestijn al groen. Jesaja 35:6 *Dan zal de kreupele springen als een hert, de tong van de stomme zal juichen. Want in de woestijn zullen wateren zich een weg banen en beken in de wildernis.* Ook de woestijn vertoont uitbundig de ingrijpende verandering die zich voor heeft gedaan. Het is niet zo dat de woestijn het water in zich opneemt; het gaat veel verder. Er ontstaan waterpoelen, hier en daar zelfs waterbronnen. Het water stroomt niet alleen over de vlakke, maar welt ook op uit de grond. Blijkbaar is er iets fundamenteel gewijzigd niet alleen op het gebied van oppervlaktewater, maar ook het grondwater staat veel hoger. De plaats waar gedurende eeuwen de jakhals rondliep op zoek naar rust, groeit gras. Er vormen zich blijkbaar plassen en meertjes waar riet groeit en biezen worden aangetroffen. Jesaja 35:7 *Het dorre land zal tot een waterpoel worden, het dorstige land tot waterbronnen; op de woonplaats van jakhalzen, waar hun rustplaats was, zal gras zijn, met riet en biezen.*

Gras met riet en biezen waar eerst alleen maar woestijnzand was.



De heilige weg is bestemd voor de heiligen.

We bevinden ons nog steeds in het zuiden van Israel. Daar hebben de mensen van Joodse afkomst – al naar gelang de stam waar ze uit voortkomen – hun stamgebied betrokken. Alle twaalf stammen hebben hun erfdeel toegewezen gekregen in het land waar het volk Israel ook vóór de wisseling van de oude naar de nieuwe wereld heeft gewoond. In het boek Ezechiël kunnen we nadere gegevens vinden. Het gebied van Israel zakt – volgens de voorzegging – diep in wat op dit moment de Negev woestijn wordt genoemd, het gebied waar vroeger Edom woonde. De woestijn heeft plaatsgemaakt voor een vruchtbare vlakte waar kleurige bloemen de voorbijganger vrolijk maken. Het woestijnzand is veranderd in vruchtbaar gebied, de droogte van vroeger vervangen door een plassengebied. De mensen die vroeger te lijden hadden onder allerlei handicaps maken deel uit van de nieuwe schepping. Maar de belangrijkste zaken zijn nog niet genoemd. De mensen die delen in het leven op de nieuwe aarde zijn – allemaal, niemand uitgezonderd – rechtvaardige mensen waarbij de eer van

God boven aan het lijstje staat. Met hart en ziel en handen zijn ze aan God toegewijd. Hun weg wordt niet langer gekenmerkt door foute afslagen, of valkuilen integendeel het is een effen weg; hij wordt *de heilige weg* genoemd. En dat zegt wel wat. Het is feitelijk *de weg van de heiligen*. Onreine mensen en dwazen kom je er niet tegen. Het is de weg die wordt bewandeld door mensen die het hart op de goede plaats hebben. Jesaja 35:8 *Daar zal zijn een effen baan, een weg; de heilige weg zal hij genoemd worden. Een onreine zal er niet over gaan, want hij zal alleen voor hen zijn. Wie deze weg ook gaat, zelfs dwazen zullen niet dwalen.* Normaal zijn er in deze omgeving – die vroeger een uitgestrekte woestijn vormde – de gevaren van wilde dieren, maar op de nieuwe aarde zal er geen sprake zijn van gevaar voor leeuwen of andere verscheurende dieren. Die kom je niet tegen op de heilige weg. Daarop begeven zich alleen de verlostte mensen. Jesaja 35:9 *Daar zal geen leeuw zijn, geen verscheurend dier zal erop komen; ze zullen daar niet aangetroffen worden, maar de verlostten zullen die bewandelen.*

Heilige weg, Amsterdam Nederland.



En nog is het hoogtepunt niet verteld. De nieuwe mens – gekenmerkt door recht en gerechtigheid – is zeker een enorme opsteker voor alle mensen die verlangen naar een nieuwe wereld waarin gerechtigheid woont. Overal en altijd te maken hebben met mensen die je kunt vertrouwen, die op eenzelfde manier in het leven staan, die God liefhebben en eren, dat moet geweldig zijn. Elke dag zal verwondering het deel zijn van de hele mensheid. Maar het hoogtepunt wordt gevormd door God Zelf. *De heilige weg* die de verlostten en rechtvaardigen bewandelen, laat hen uitkomen bij de ontmoeting met God in Sion. Opmerkelijk is de naam voor de verlostten: *vrijgekochten*. Het is een term die voortkomt uit wereld van *de lossers*. De lossers kon een familielid die in moeilijkheden was geraakt en tot armoede was vervallen, vrijkopen. Boaz was zo'n lossers, die Ruth en haar schoonmoeder van de armoede redde. In het Nieuwe Testament is de Heere Jezus de Verlosser Die met Zijn kostbaar bloed de hoge prijs betaald heeft voor ons leven. Het is iemand als de apostel Petrus die daarnaar verwijst. 1 Petrus 1:18,19 *in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, vrijgekocht bent van uw zinloze levenswandel, die u door de vaders overgeleverd is, maar met het kostbaar bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam.* Ook de Heere Jezus Zelf gebruikt deze term – *losprijs* – om Zijn verlossingwerkte typeren. Marcus 10:45 *Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen.* In de Heidelbergse Zondag 1 is in dit woord een bruikbaar kader gevonden om de zegenende effecten van de verlossing door het bloed van Christus op een goede manier uit te leggen. De verlossing door onze Heere Jezus Christus is en blijft de diepste grond voor de blijdschap die niemand ons afneemt. Jesaja 35:10 *Want wie door de HEERE zijn vrijgekocht, zullen terugkeren; zij zullen Sion binnenkomen met gejuich. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvluchten.* God mogen ontmoeten en Hem eren is ons hoogste doel. Wanneer de mensen en God in eenheid samenzijn is de hoogste vreugde bereikt.

Heidelbergse Catechismus Zondag 1**Vraag en antwoord 1**

Vr. Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?

Antw. Dat ik met lichaam en ziel,

beide in het leven en sterven,

niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben,

Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald

en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft,

en alzo bewaart,

dat zonder den wil mijns hemelse Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan,

ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet;

waarom Hij mij ook door Zijn Heiligen Geest van het eeuwige leven verzekert,

en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.